
[p1]

Groeningstrate 30 Kortryk den 3 's jaars 1879

Na bevoegde en wederzydsche wenschen, van uwe geluk, en een zalig nieuwjaar; aan ulieden en aan al de onzen die te Leuven verblyvende zyn, zende ik u, by dezen, bewys dat ik aan Hiawada¹ niet zoo onwerkzaam gebleven ben als gy wel zoudt kunnen peizen. Neem uit hetgene hierby ligt van de Vrienden² hetgene u dienstig is en 't gene onvertaald of onverbeterd gebleven is laat het my, op een ander papier gezet, wederom geworden.³

Gy zult belet hebben dat ik in het stuk Mondamin, uit de dichtoefeningen, een en ander wat gewyzigd hebbe, gy kunt het, zoo gy wilt, ook te bate nemen.

Het spyt my dat ik niet thuis en was, wanneer gy my zyt komen bezoeken.

.....

- 1 Dit gaat over de vertaling van *The Song of Hiawatha*. In 1855 verscheen *The Song of Hiawatha*, een lang episch gedicht van 5400 verzen van Henry Wadsworth Longfellow. Guido Gezelle gebruikte het in zijn lessen aan het kleinseminarie van Roeselare, vertaalde een zang (1857) en nam een aangepaste versie op in *Dichtoefeningen* (1858). Hugo Verriest bracht Longfellow als leraar aan het kleinseminarie opnieuw onder de aandacht en publiceerde twintig jaar later onder het pseudoniem Owais'sa een vertaling van de eerste zang van Hiawatha in *Rond den Heerd*. Hij startte in de Roeselaarse lettergilde het vertaalproject van *The Song of Hiawatha* en gaf Emile Lauwers, toen student aan het kleinseminarie, de opdracht. Verriest bewerkte Lauwers' vertaling en publiceerde die onder het pseudoniem Owais'sa in *De Vlaamsche Vlagge*. Op vraag van Verriest werd Gezelle in de late zomer van 1878 opnieuw bij de vertaling betrokken. Lauwers, Verriest en Gezelle werkten samen aan de vertaling. Ontevreden over het project zal Gezelle later de vertaling naar zich toe trekken, wat in 1886 leidde tot de publicatie van zijn eigen vertaling van Hiawatha.
- 2 'De vrienden' is Zang VI.
- 3 Emiel Lauwers had hard gewerkt op zijn vertaling tijdens de vakantie en de eerste maanden dat hij in Leuven verbleef (september-oktober-november). In een brief aan zijn vriend Camiel Marichal lichtte hij dit toe, op 7 januari 1879, en zijn brief verschaft meteen véél achtergrondinformatie. Hij had contact gehad met Emiel Demonie, die de voorzitter was van de West-Vlaamsche Gilde, en die gilde zou Lauwers' vertaling uitgeven. Zij zouden werken met inschrijvingen op de komende vertaling. Daartoe moest er een 'prospectus' komen met enkele vertaalde fragmenten als propagandamiddel. In zijn brief aan Camiel spoort Lauwers hem aan 'zoo veel inschrijvingen mogelijk' te verzamelen. Emiel Demonie, priester-leraar aan het kleinseminarie, zou instaan voor deze 'voordruk'. Lauwers mikte op 400 'afdruksels' en hij wenste er 10 van te krijgen en zou die aan Guido Gezelle en Hugo Verriest toesturen uit dankbaarheid voor hun hulp. Verriest slaagde erin om bij de drukker Van de Ghinste in Ieper zo'n voordrukje te laten verschijnen, hij getuigde hierover bij Caesar Gezelle. Het werd een klein exemplaar van 10 bladzijden op 5 blaadjes recto verso, met daarin de 'Binnenleidinge' en Zang 'I. De Paaispijpe'. Eén proefdrukje bevindt zich in het Guido Gezellearchief (nr. 1958 K).

Ik heb met veel genoegen Alb's "eerste gedichten ontvangen met eenige reken van zyn hand,⁴ ik bly my daaromme dat hy zyne Meesters en Vrienden, zelfs openbaarlyk, blyft erkennen, ja nl. zyn zy ook Priesters.⁵ Bedankt hem a.u.b. van mynentwege, en zegt dat ik geheel zynen boek met veel genoegen gelezen hebbe en in veel deelen bewonderd; dat meer is, veel goeds verwachte ik uit den boek en van den schry[ver] daarvan. God geve hem

..... [p2]

veel geluk, en een goed zalig Nieuwjaar, met veel navolgende jaren, boeken, eerepenningen en kroonen.

Dat hy nu wilde voor myn oud Jaer '30 zorgen, nu dat ik zoo beleefd geweest hebbe, ten zynen opzichte.⁶

Gy spreekt van mynen name enz.⁷ ja en zeer geerne, op voorwaarde dat ik alles wel nazie eer 't uit komt.

Daar is nu al genoeg, peize ik voor eenen keer, ik ga nu uwen laatsten brief⁸ herlezen en zien of ik er kan aan beantwoorden,

verzekerende u, in tusschentyd dat ik u zeer toegenegen ben en met achting lief hebbe in [*Jezus Christus*]

.....

4 De brief is niet bewaard gebleven in het Guido Gezellearchief van de Openbare Bibliotheek Brugge. Ook de bundel (meer) zit niet in zijn handbibliotheek.

5 Priesters: zinspeling op het gedicht 'Priester' in Gezelles bundel *Gedichten Gezangen en Gebeden*, of zinspeling op Rodenbachs gedicht 'Ter Gelegenheid ener eerste misse van 1877', verschenen in *Eerste gedichten*.

6 Op 29 april 1876 had Albrecht Rodenbach samen met zijn 'studiemeester' Jozef Axters een bezoek gebracht aan Gezelle in Kortrijk, en toen kreeg hij de verzameling van 't Jaer 30 mee van Gezelle. Onder de belofte die bundel terug te bezorgen. Op 3 januari 1878 blijkt dit nog altijd niet het geval te zijn en Gezelle hoopt dat Rodenbach toch goed zou zorgen voor zijn 'kollectie'. Op 6 september 1878 stuurde Gezelle hem [een kaartje met een gedichtje](#) op en Rodenbach reageerde hierop [in een brief van 24/09/1878 aan Gezelle](#): "Het heeft mij het geheugen ververscht aangaande iets dat ik toch nog niet vergeten had, te weten, dat gij mij overtijd uwe kollectie van het jaar 30 gegeven had, over langen tijd, en dat ik er u nog altijd van ontriefd hield." Rodenbach ontleende dus Gezelles 'kollectie' van zijn polemisch blad. Verder in dezelfde brief verontschuldigde Rodenbach zich en schoof hij de schuld van deze lange wachttijd op Zeger Maelfait die de verzameling op zijn beurt in bruikleen gekregen had van Rodenbach. Op het einde van de brief volgde een belofte: "Ik zal den boek zenden zoohaast ik hem wederkrijge".

7 In [zijn brief van 02/01/1879 aan G. Gezelle](#) schrijft Lauwers: "Het ware goed, Mijnheer, en ten anderen zeer rechtveerdig, liet gij toe van uwen naam te zetten op onzen boek. God zij geloofd, die naam is machtig reeds en erkend als goed door velen."

8 [Brief van E. Lauwers aan G. Gezelle van 02/01/1879](#). Hierin vroeg Lauwers Gezelle om hulp bij een reeks moeilijke vertalingen uit *Hiawatha*.

GuidoGezelle

Briefbeschrijving

Verzender	Gezelle, Guido
Ontvanger	[Lauwers, Emiel]
Verzendingsdatum	03/01/1879
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Briefversie van datering: den 3 's jaars 1879; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Briefversie van datering: den 3 's jaars 1879; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	papiersoort: 2 zijden beschreven
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	papier met briefhoofd: afbeelding, Geloofd zij Jesus Christus
Toevoegingen	op zijde 1 linksboven: Dr Lauwers (schuin, onbekende hand)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	8747
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.16999

Inhoud

Incipit	Na bevoegde en wederzydsche
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	03/01/1879, Kortrijk, Guido Gezelle aan [Emiel Lauwers]
Editeur	Karel Platteau
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
